

Langelinie Allé 47
2100 København Ø
www.nationalbanken.dk

Telefon: 3363 6363

[kommunikation@
nationalbanken.dk](mailto:kommunikation@nationalbanken.dk)

BANKERNE KAN OPFYLDE ET ØGET LÅNEBEHOV OG SAMTIDIG OPFYLDE KAPITALKRAV

Kronik af nationalbankdirektør Ulrik Nødgaard

Alle vil få glæde af simplere regulering, men det er ikke nødvendigt at lempe bankernes kapitalkrav for at give dem den nødvendige udlånskapacitet til at understøtte Danmarks andel af de betydelige investeringer, som bl.a. Draghi efterlyser for at styrke konkurrenceevnen i EU.

EU's konkurrenceevne er et af de vigtigste emner på den økonomiske dagsorden i Europa. Det gælder også den finansielle sektor, da en effektiv og konkurrencedygtig finansiell sektor er en forudsætning for europæiske virksomheders muligheder for at opnå den finansiering, de har brug for.

I disse dage er vi mange, der venter på, at Europa-Kommissionen i juli offentliggør sin rapport om den europæiske banksektors konkurrenceevne. Et centralt emne i rapporten ventes at være, hvordan den finansielle regulering kan forenkles, så konkurrenceevnen styrkes, uden at det går ud over bankernes robusthed.

Robusthed og konkurrenceevne er ikke modsætninger

Nationalbankens holdning er klar: Vi støtter forenkling og styrkelse af konkurrence og integration på tværs af EU-landene. Det er uhensigtsmæssigt at indføre eller opretholde regler, hvis de ikke modvirker risici, som kan udfordre den finansielle stabilitet, eller sikrer forbrugerbeskyttelse.

Den finansielle regulering, der er indført efter finanskrisen, har gjort finanssektoren langt mere robust. Det var nødvendigt, men reguleringen er blevet for kompleks. En enklere regulering kan mindske byrder til

fordel for både bankerne og deres kunder – og understøtte finansiell stabilitet gennem klarere regler.

Jagten på forbedret konkurrenceevne må ikke ske på bekostning af bankernes robusthed. Robusthed og konkurrenceevne er ikke modsætninger – tværtimod er robusthed en forudsætning for konkurrenceevne. Robusthed øger investorernes tillid til bankerne og giver lavere risikopræmier. Hvis bankerne derimod kæntrer, så snart der kommer bølgegang, kan de ikke understøtte økonomien – især ikke i kriser, hvor der er aller mest brug for dem. Det så vi under finanskrisen.

En af de mest effektive måder at forenkle den finansielle regulering og styrke konkurrencen på er at øge harmoniseringen i EU og eliminere nationale regler, der komplicerer bankdrift på tværs af landegrænser inden for EU.

Betydeligt investeringsbehov de kommende år

Draghi-rapporten satte EU's konkurrenceevne på den politiske dagsorden. Draghi fandt bl.a., at der i EU årligt er behov for ekstra investeringer på mindst 700-800 mia. euro for at indhente det efterslæb, EU har i forhold til bl.a. USA inden for områder som innovation og teknologi. Det er et højt skøn i lyset af, at investeringerne i EU allerede er på niveau med USA.

Investeringerne skal komme fra både den private og offentlige sektor. De private investeringer kan finansieres ved både egenkapital og lån. Egenkapital bærer en højere risiko end lån og skal komme fra bl.a. private investorer og pensionssektoren – ikke bankerne.

Lån kan både komme fra bankerne og formidles via kapitalmarkedet. I EU spiller banklån en større rolle end i fx USA, hvor kapitalmarkederne er mere udbyggede. Kapitalmarkederne i EU bør spille en større rolle, og Nationalbanken støtter initiativer til udbygning af EU's opsparings- og investeringsunion.

Bankerne har den nødvendige udlånskapacitet under vedtagne regler

Det er blevet fremført, at der er behov for et eftersyn af kapitalkravene, så der kan frigives kapacitet i bankerne til finansiering af det investeringsbehov, som bl.a. Draghi peger på. Det kan tolkes som, at der er behov for lavere kapitalkrav, men det vil være unødvendigt og en forkert vej at gå.

Vi har i Nationalbanken lavet et simpelt, illustrativt regnestykke for at se, om bankerne kan imødekomme lånebehovet til at finansiere Danmarks andel af de investeringer, som Draghi efterlyser. Beregningerne viser, at

bankerne faktisk ville være i stand til det, samtidig med at de opfylder de vedtagne kapitalkrav.

Danmark vil have et øget investeringsbehov på ca. 130 mia. kr. årligt, hvis vi antager, at vores andel af de 700-800 mia. euro svarer til vores andel af EU's BNP. Vi antager, at den offentlige sektor vil stå for 20 pct. af investeringsbehovet, svarende til niveauet i 2024. Egenkapitalandelen for det resterende investeringsbehov, som skal komme fra andre investorer end bankerne, antages at være 40 pct., svarende til egenkapitalandelen for C25-virksomhederne. Det giver et årligt finansieringsbehov fra bankerne på godt 60 mia. kr., hvis det antages, at bankerne skal imødekomme hele lånebehovet. Der er ikke nødvendigvis tilfældet, da store virksomheder også kan vælge at låne gennem udstedelse af erhvervsobligationer.

Tager vi udgangspunkt i indtjeningen i de fem største bankkoncerner i Danmark i 2025 vil de årligt kunne låne over 110 mia. kr. ud til virksomheder - ud over den almindelige stigning i udlånet. Her har vi taget højde for, at bankerne udbetaler en del af overskuddet som udbytte, og at der også skal reserveres kapital til at opfylde den sidste del af de regler, der blev vedtaget efter finanskrisen, herunder outputgulvet, som indføres frem mod 2033.

Der er således kapacitet i bankerne til at kunne efterkomme den danske del af det finansieringsbehov, som Draghi-rapporten efterlyser for at styrke EU's konkurrenceevne.

Den centrale udfordring er ikke bankernes kapitalkrav, men at få de private opsparinger i arbejde ved at styrke kapitalmarkederne.